

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

III. De Cessatione, Commutatione, & Irritatione Votorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

nisi etiam ad hoc sese obligare intenderit. Quamquam substituere alium in casu iusti impedimenti, procul dubio sit laudabile.

QUÆSTIO III.

De Cessatione, Commutatione, & Irritatione Votorum.

25. **A**dvertendum cum Doctoribus communiter, quatuor Obligatio potissimum modis obligationem Voti delinere posse. Voti quatuor modis delinere potest.

I. Per Cessationem; cum nempe Votum ex se ipso cessat obligare, absque alia commutatione, irritatione, vel dispensatione; quod varijs ex causis contingere potest, uti mox dicitur. II. Per Commutationem. III. Per Irritationem Voti, auctoritate Superioris factam. IV. Per legitimam Dispensationem; quæ contingit tunc, quando legitimâ Superioris auctoritate, ex causa rationabili, cum vovente super Voto dispensatur. De quibus tribus prioribus per sequentes Conclusiones plura, de Dispensatione verò in subsequenti Quæstione.

26. CONCL. I. Quantum in primis attinet ad Cessationem Votorum, cessante causâ finali ac principali Voti cessat quoque obligatio eius: v. g. si vovisti, te peregrinaturum pro impetranda valetudine filij, is verò ante peractam peregrinationem moriatur, liberatus es à Voto. Ita Suarez lib. 4. de Voto, cap. 18. & alij.

27. CONCL. II. Cessat insuper obligatio Voti ob mutationem materiæ, si videlicet ea fiat impossibilis, illicita, indifferens, aut majoris boni impeditiva. Ratio est: quia in eiusmodi casu neque Votum incipere potuisset, cum hoc debeat esse de re possibile, licita, bona, & majoris boni non impeditiva. Idem dicendum in casu, si postea tam notabilis rerum mutatio accidat, vel specialis & inopinatus casus occurrat, ut rationabiliter præsumi possit, voventis intentionem ad eiusmodi eventum, aut casum specialem, se non extendisse. Ratio est: quia actus non se extendit ultra intentionem agentis. Accedit, quòd lex positiva in eiusmodi casibus per epichejam soleat admittere benignam interpretationem; ergo idem dicendum de Voto, utpote quæ est lex quædam privata, quam ipsemet vovens sibi imposuit.

28. Quia-

Clauſula in
omni Voto
ſubiactelle-
ta.
(d) *Diſt.*
prac. n. 23.

28. Quinimò in omni Voto tacitè ſubintelligitur iſthæc conditio : *Si res in eodem ſtatu permanſerit* ; prout à pari ſuprà (d) de Juramento dictum eſt. Sic qui vovit peregrinationem longam, vel magnam eleemoſynam ; ſuperueniente gravi morbo, aut inopinatâ depauperatione, non tenetur Voto. Similiter ſicut ægri- tudo v.g. excuſat à præcepto jejuniij Eccleſiaſtici, ita etiam ſufficit ad excuſandum ab obſervatione jejuniij Voto pro niſſi : & idem de ſimilibus.

Votum con-
ditionale
ceſſat non
impleta
condicione

29. CONCL. III. Votum conditionatum ceſſat obligare, ſi non impleatur conditio appoſita : ſic qui vovit peregrinationem, ſi ſanitatem filio, vel aliud beneficium obtineat, hoc non obtento ad Votum non tenetur. Ratio eſt : quia generaliter conditio appoſita ſuſpenderit actum, eaque non eveniente nihil debetur ; cum non fuerit animus ſeſe obligandi, niſi in eventum iplius conditionis.

Quid de
Votis tem-
poralibus ?
Vel affixis
certo tem-
pori ?

30. CONCL. IV. Qui Votum temporale emiſit, v.g. Votum Caſtita- tis ad biennium, elapſo biennio liber eſt à Voto. Idem eſt de Voto affixo certo tempore, puta jejunandi diebus Sabbathinis in honorem B. MARIE Virginis : nam ſi intermiſit eo die jejunium, ſive culpabiliter, ſive ſine culpa, ampliùs alio die non tenetur jejunium illud peragere. Ita Doctores communiter, ac præſertim Herincx *part. 3. Theologiae, diſp. 4. de Voto, quaſt. 4.* Neque enim vovens voluit ſe obligare, niſi pro tali determinato tempore.

Votorum
Commuta-
tio propriâ
auctoritate
poſſe fieri
in melius.

31. CONCL. V. Quantum attinet ad Votorum Commutationem, vovens proprio arbitrio poſſeſt Votum ſuum commutare in id, quod ſpectatis omnibus manifeſtè melius, ſeu præſtantius eſt. Ita communior Doctorum apud Sanchez *lib. 4. in Decal. cap. 49.* & Layman *cit. tract. 4. cap. 8. n. 19.* Et deſumitur ex Jure Canonico, *cap. Pervenit. de Iurejurando*, ibi : *Non enim propoſitum aut promiſſum infringit, qui in melius illud commutat.*

Limitatur
hoc.

32. Hoc tamen intelligendum, ſi opus ſit manifeſtè melius : nam in dubio ſtat poſſeſſio pro obligatione Voti ad rem promiſſam, quæ proinde mutari non poſſeſt ſine Superioris auctoritate. Excipi etiam debent Vota Summo Pontifici reſervata : qualia ſunt quinque, videlicet Votum perpetuæ Caſtita- tis, Religionis, Peregrinationis Romanæ ſeu ad limina Apoſtolorum, Peregrinationis ad S. Jacobum in Compoſtellam, & Peregrinationis in Terram Sanctam. Siquidem horum commutationem ipſemet Papa ſibi propriam reſervavit, ac proinde in alia, etiam manifeſtè

sunt præstantiora opera (solâ Professione Religiosâ exceptâ) sine Summi Pontificis auctoritate commutari nequeunt.

33. Dicitur, solâ Professione Religiosâ exceptâ. Nam in Votum Religiosâ Professionis possunt commutari omnia Vota antecedentia, tam realia, quam personalia, etiam Summo Pontifici reservata; prout habetur c. Scriptura, de Voto, ubi dicitur: *Reus fra-* la Professio-
nem Reli-
giosam o-
mnia vota
commutat-
tur.
cti voti aliquatenus non habetur, qui temporale obsequium in perpetuum no-
scitur Religionis observantiam commutare.

34. CONCL. VI. Commutatio Voti in aliud opus æquale, proprio voventis arbitrio fieri non potest, sed opus est auctoritate Prælati, puta Papæ, vel Episcopi, aut ejus, qui ab his habet commissionem seu potestatem delegatam. Ita Sanchez lib. 4. Decal. cap. 49. n. 13. Layman num. 19. Sannig dist. 4. de Voto, quæst. 4. n. 3. & communior, contra quosdam alios, qui putant, per quemlibet Confessarium posse Votum commutari in opus æquale. Ratio Conclusionis est: quia commutatio Voti est actus jurisdictionis, arg. cap. 1. de Voto; ergo ea non competit Confessario, nisi habeat potestatem delegatam, sed solis Prælati. Nec obstat, quod quilibet possit Votum suum commutare in id, quod est manifestè melius, absque alia jurisdictione. Resp. enim, id fieri ex eo, partim quia promissio rei minoris abundè solvitur in præstatione rei majoris: partim quia is, cui fit Votum (nempe Deus) consentit in solutione melioris, arg. cit. c. Scriptura, de Voto.

35. CONCL. VII. Quantum attinet ad Irritationem Votorum, Vota facta de re in alterius potestate constitutâ irritantur, si hic contradicat, & opus promissum absolute nolit fieri. Ita D. Thomas 2. 2. quæst. 88. art. 8. & Doctores communiter. Idque intellige, quod ad hujusmodi Irritationis validitatem nulla alia requiratur causa, præter ipsam Superioris voluntatem. Ratio est: quia, ut Votum obliget, præter alia requiritur, quod persona vovens sit sui juris quoad illud, quod Voto promittitur: neque enim potest quis per promissionem sese firmiter obligare ad id, quod non est in sua potestate, sed in potestate alterius.

36. Hinc Numer. cap. 30. mandatur, quod si mulier, quæ vel est in domo patris, atque in ætate adhuc puellari, vel maritum habuerit, quidpiam voverit, & sic se Juramento constrinxerit, si pater aut maritus ejus contradixerit, tam vota quam Juramenta ejus irrita sint, nec eam obligent, eò quod pater, aut maritus contradixerit. Et hoc idem dicendum est de alijs hujusmodi personis, quæ non sunt omnimodè in sua potestate, sed

sub potestate alterius, atque idè non habent liberam facultatem votendi: ut sunt Religiosi, servi, filij familias, &c. Hi tamen votendo non peccant; quia in eorum Votis subintelligitur tacita conditio: *Si placuerit Superioribus meis, voveo, hoc vel illud me futurum*, ut dictum superius. (e)

(e) *Dist. præc. n. 23.*

Limitatio circa potestatem irritandi Vota.

37. CONCL. VIII. Nihilominus allata doctrina, seu Conclusio proxima, intelligenda est de ijs duntaxat Votorum materijs, in quibus præfatæ personæ voventes non sunt sui juris, sed subiectæ potestati alterius: nam Vota quoad alias materias facta, in quibus dictæ personæ non subjiuntur alterius potestati, valida sunt, neque irritari possunt. Est satis communis inter Doctores: quia tunc cessat ratio in priori Conclusionè allata, nempe subiectio respectu alterius, ob quam duntaxat datur potestas irritandi Vota. Restota magis patebit exemplis, atque inductione: itaque

Impuberum vota omnia possunt irritari à parentibus.

38. I. Conveniunt Doctores cum D. Thoma 2. 2. *quæst. 88. art. 9.* omnia Vota impuberum, sive personalia, sive realia, irritari posse, à patre, tutore, aut alijs personis, quarum potestati subijuntur: idque accidit tum ob defectum rationis, quem impuberes patiuntur: tum quia sunt naturaliter sub cura parentum, vel Tutorum, qui eis loco parentum sunt. Porro in masculis ad pubertatem requiruntur quatuordecim anni completi, in feminis verò duodecim anni completi; antea verò censentur impuberes. Nec obstat, quòd quandoque ante dictam ætatem cuiuspiam adveniat iudicij maturitas, aut quis etiam Votum ingrediendæ Religionis emiseric. Adhuc enim irritari possunt talia Vota ab impubere edita, ut docet Sanchez *lib. 4. Decal. cap. 35. num. 11.* Layman *loc. cit. cap. 7. n. 10.* & alij, eò quòd jura quoad hoc non distinguant.

Pubertas quando incipiat?

Prælati an, & quæ vota Religiosorum irritare possint?

39. II. Conveniunt Doctores, id quod proximè dictum est de impubere, videlicet omnia Vota eius irritari posse à patre, patris riter intelligendum esse de Religiosis professis; utpote qui per Votum Obedientiæ penitus abnegarunt propriam voluntatem, neque amplius habent velle & nolle. Excipe tamen Votum Religionis arctioris ingrediendæ, utpote ad quam transitus eisdem Religiosis à Jure conceditur, *v. Licet. de Regularibus*: simulque ea Vota, quæ ipsamet Ordinis constitutio efflagitat; nam talia non posse à Prælati irritari, palam est.

Quid devotis liberorum

40. III. Proquendo de Votis liberorum puberum adhuc in patria potestate existentium, quidquid pauci contradicant, satis etiam

etiam inter Doctores convenit, quod pater non possit omnia Vota liberorum puberum irritare, sed ea tantum, quae patriae potestati praedictum afferunt: puta, quae liberam & expeditam familiae gubernationem impediunt, vel filium aut filiam nimis abstrahunt ab obedientia & cura paterna, & huiusmodi; nam in his solum filius puber est subjectus patri. Et eadem ratione Vota servorum, sive mancipiorum, illa tantum a dominis irritari possunt, quae & quatenus servitutis obligationi officiant.

rum puberum, & servorum?

21. IV. Conveniunt passim Doctores, quod maritus non possit omnia Vota uxoris irritare, sed ea tantum, quae & quatenus iuri suo, quod habet ad conjugij usum, & familiae gubernationem, praedictum afferre possunt. Prout vicissim etiam uxor ea solummodo Vota mariti rescindere, atque irritare potest, quae derogant iuri suo, quod habet in corpore mariti: v. g. ne abinentia immoderata affligatur, & huiusmodi. Ratio horum omnium generalis est ea, quae affertur in utraque praemissa Conclusionem: quia Vota possunt irritari a Superiore in his tantum, in quibus alter ipsi subicitur: atqui filijfamilias, servi, uxor &c. non subiciuntur parentibus, dominis, marito, &c. quoad omnia, sed tantum quoad aliqua, ipsorum statum concernentia, de quibus passim, & fusiis Authores; ergo.

Et quid de Votis Conjugum?

Ratio generalis dictorum.

QUAESTIO IV.

De Potestate dispensandi in Votis.

42. CONCL. I. Certum est inter Catholicos, dari potestatem in Ecclesia Dei dispensandi super Votis, ipsi a Christo concessam. Patet hoc tum ex perpetua praxi, & traditione Ecclesiae; tum ex illa generali potestate, D. Petro, ac legitimis eius Successoribus, a Christo concessa Matth. 16. & 18. *Tibi dabo claves Regni caelorum &c. Et quodcumque solveris super terram, erit solutum & in caelis.* Nam ly *quodcumque solveris*, etiam Dispensationem, seu solutionem a Voto & Juramento, complectitur. Quomodo autem Dispensatio in Votis, & Juramenti fieri possit, non obstante, quod eorum obligatio sit de Jure Divino, dictum est supra *Tract. 2. Dist. 4. num. 25. & 26.*

Datur in Ecclesia Dei potestas dispensandi in Votis.

43. CONCL. II. Eiusmodi potestas dispensandi in Votis, primario, ac generaliter pro toto Orbe, ex Jure Divino residet in Sum-

Hae potestas residet